

MAGYAR AGRÁR- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI EGYETEM

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, Budapest

„MA” TÁJÉPÍTÉSZ ÉS KERTMŰVÉSZ MESTERKÉPZÉSI SZAK

A VESZPRÉMI VETÉSI ALBERT GIMNÁZIUM SZABADTÉRÉPÍTÉSZETI TERVE

Ébner Dorottya

Tanszéki konzulens:

Takácsné Zajacz Vera

Tanszékvezető:

Belső bíráló:

Külső bíráló:

Budapest, 2024

Annotáció

A témaválasztás során különösen fontosnak tartottam, hogy olyan helyszínt válasszak, amelyhez személyes élmények és emlékek kötnek. Olyan helyet kerestem, ahol jól ismerem a környezetet és az ott élő embereket, így mélyebb betekintést tudok nyújtani a hely atmoszférájába és mindennapi életébe. Ezért esett a választásom a veszprémi Vetési Albert Gimnáziumra, amely egykori iskolám, és ahol rengeteg időt töltöttem.

A gimnázium udvara, elhelyezkedése és mérete miatt is értékes zöldfelület. Több mint 600 diák és tanár tölti itt a szabadidejének jelentős részét. Ennek ellenére az udvar leromlott állapotú és kihasználatlan. Célom egy olyan diplomamunka elkészítése, amely hozzájárul az iskolaudvar minőségének javításához, így az összhangba kerül a város többi szabadterével.

A tanulók környezeti nevelésének kiemelkedő jelentősége van, hiszen elengedhetetlen, hogy olyan pozitív környezeti hatások érhék őket, amelyek támogatják a fenntartható szemlélet kialakulását. Ez nemcsak az oktatási folyamat szempontjából fontos, hanem hosszú távon is hatással lehet az életmódjukra és a környezethez való hozzáállásukra. Valamint fontos figyelembe venni a környékbeli lakosok igényeit és preferenciáit, hiszen az iskola udvara nem csupán az oktatás helyszíne, hanem a helyi közösség számára is jelentős közösségi tér, amely a tanárok és a diákok számára egyaránt találkozási és kikapcsolódási lehetőséget biztosít.

Diplomatervem első lépéseként részletesen áttekintettem a tervezési területet települési és teleki szinten. Feltérképeztem a környék jellegzetes vonalait, térstruktúrát meghatározó elemeit és ezeknek a környezethez való viszonyát. Ahhoz, hogy a terület jelenlegi működését jobban megértsem, elemeztem a környező funkciókat és a területhasználatot is.

A vizsgálataimat az iskolaudvarok tervezési elveinek feltárásával és jó példák elemzésével folytattam. Az ilyen területek kialakításának alapvető szabályait és bevált megoldásait tanulmányozva dolgoztam ki a koncepciótervet, amely ezekre a tervezési elvekre épül. Mivel a gimnázium tervezési szempontból nem csupán egy oktatási intézmény, hanem a helyi közösségi és kulturális élet szerves része, elengedhetetlen volt, hogy megismerjem az iskola környezetét. Ennek érdekében a gimnáziumot körülölelő lakótelepet is alaposan

elemeztem. Ez a háttérkutatás lehetővé tette, hogy a tervezés során figyelembe vegyem az iskola és a lakótelep kapcsolatát, valamint a gimnázium által képviselt kulturális és társadalmi értékeket.

A kert az építése óta eltelt közel 40 év során jelentős változásokon ment keresztül. Az eredeti kialakítás óta nem került sor átfogó felújításra, így a kertben található elemek az idő múlásával fokozatosan elhasználódtak, és bár cseréjük esedékes lett volna, erre nem került sor. Ennek következtében az udvarban számos olyan üres, kihasználatlan terület jött létre, amelyek korábban a kert szerves részeit képezték.

Az iskolaudvarban komoly lehetőségek rejlenek: elhelyezkedése és tágas mérete kiváló adottságokat kínál arra, hogy valódi közösségi térré váljon, amely egészséges, inspiráló környezetet nyújt a mindennapokban. A kert alkalmas lenne arra, hogy a diákoknak és a tanároknak megfelelő helyszínt biztosítson a tanuláshoz, a pihenéshez és a szabadidős tevékenységekhez, miközben a helyi közösség számára is értékes, zöld találkozóhellyé válhatna. A terület kedvező adottságai révén ideális kiindulópont lenne egy olyan megújítás számára, amely visszaadná az udvar eredeti szellemiségét, és a mai igényekhez igazodva egy új, értékes közösségi teret hozna létre.

A dolgozatomban bemutatott koncepcióterv egy javaslat az elhanyagolt iskolaudvarok megújítására, amelynek célja, hogy feltárja a helyszín adottságait és lehetőségeit. Remélem, hogy diplomamunkám tervezési alapelvei és megújítási irányelvei hosszú távon is értéket képviselhetnek, és iránymutatásként szolgálhatnak a hasonló intézményudvarok jövőbeni fejlesztéséhez.